

Tạp Chí **Độc và Viết**

Số 01

Dịch. Tác. Luận. Thơ. Truyện. Kịch. Tùy. Và ...

2021

MỤC LỤC

- 1- Vấn Đề Lành Lại. Thơ.
- 2- Súc Nhân Sinh. Kịch ngắn.
- 3- Muôn Ôm, Tưởng Dễ lắm Sao. Phiếm luận.
- 4- Ngụ Ngôn: Chuột Thét Người Rên. Phiếm luận.
- 5- Linh Hồn Áo. Kịch một màn.

Vấn Đề Lành Lại

Bất kỳ thứ gì bị nứt
đều có vấn đề khi lành lại.
Bất kỳ thứ gì nhìn qua đường nứt
đều biến dạng.
Nhất là tình cảm,
nhìn qua đường nứt,
thấy muôn hình quái đản.

Khi bức bội nện vào cửa sổ,
chùm sao chổi nứt trên mặt gương.
Từ đó,
thành phố qua gương như bức tranh lập thể.
Con chim bay ngang bị cửa thành nhiều mảnh bất
ngờ.
Em đứng ngoài sân, méo mó như bị đời vặn vẹo.
Nếu em nhìn vào,
mặt anh rạn vỡ như tâm hồn.

Người thời đại gây quá nhiều nứt nẻ.
Công khai nện vào trí tuệ và tâm tình.

Ngắm ngằm thúc vào tương lai dĩ vãng.
Bất kỳ thứ gì nứt
đều có vấn đề khi lành lại.

Tuần trước thay gương mới.
Hình ảnh quanh nhà vẫn nứt vẫn răng cưa.
Tìm hiểu mãi, mới biết.
Hóa ra mắt bị nứt.

Ngũ Yên

Kịch Thật Ngắn

Súc Nhân Sinh

Ngu Yên

Cảnh diễn:

Sân khấu không đèn. Tiếng chó đực tru lên. Tiếng chó cái sủa trả lời. Im lặng.

Mở màn.

Hoàn toàn đen tối. Tiếng nói êm ái:

Đực: - Cho anh ngủi một chút.

Cái: - Đừng anh. Chỗ này đông người.

Đực: - Mặc kệ họ. Ai cũng làm mà.

Cái: - Họ làm trong nhà. Sao anh cứ thích làm ngoài đường. Bắt chước văn minh văn hóa của họ đi.

Đực: - Bắt chước làm gì. Họ giả bộ. Nếu không có cảnh sát bắt, họ cũng làm ngoài đường giống mình thôi. Em biết không? Anh ở trong nhà thấy ông chủ bà chủ làm hoài. Họ làm nhiều điều quái dị lắm. Có cả máy móc, phim ảnh nữa. Văn minh như vậy mà họ đâu được sung sướng như mình.

Cái: - Cô chủ của em cũng lạ lắm. Cô thích làm luôn cả đàn ông lẫn đàn bà. Nói đến chuyện này, họ kỳ cục thật.

Đực: - Họ ra đường trông đạo mạo về đến nhà đóng cửa là tục tũ như quỷ. Ban ngày, khen chê

rao giảng đạo đức. Ban đêm dâm dăng bậy bạ hơn người khác. Con người ai cũng thích dâm dục, vậy mà hỏi tới, chối bai bãi.

Cái: - Em thấy mấy bà thường sử dụng việc này để quyến rũ, điều khiển, quản lý hoặc trừng phạt mấy ông. Nhiều ông bị hạn chế quá, đâm ra gắt gỏng khó chịu. Có ông lại lên đi kiếm bà khác.

Đức: - Trời sinh chuyện này tự nhiên, cần thiết như ăn uống ngủ nghỉ. Cội nguồn của sinh vật. Động lực của sinh tồn. Bổng dưng, họ khen chê, dẫu diêm, bệnh hoạn. Giá như ăn cơm mà phải dẫu diêm đạo đức như thế, chắc chắn sẽ không bao giờ có thể ăn ngon. Em để ý coi. Người ta mà nghe ai nói tiếng 'đê' giữa công chúng là xì xào bất mãn, nguyên rủa, lên án. Họ vẫn đê hàng ngày. Khó hiểu thật.

Cái: - Họ như vậy, còn mình thì sao?

Đức: - Mình là súc sinh. Có lẽ làm súc sinh đúng hơn làm người. Em này, cho anh người chút đi.

Cái: - Chỗ này chật quá. Chờ em quay lại đã.

Đèn bật sáng. Giữa sân khấu, thấy một chiếc bàn thấp.. Trên bàn lthấy hai con chó, một đực, một cái, đang nhìn ra khán giả.

Hạ màn.

Muốn Ôm, Tưởng Dễ Lắm Sao?

Ngư Yên. 03.06.21

Đàn ông biết được phụ nữ bao nhiêu?

Tôi dùng chữ “biết”, không phải ý chữ “hiểu”. Tôi không dùng chữ “đàn bà” vì e rằng thiếu kính trọng.

Tôi lấy vợ đã gần nửa thế kỷ. Đã bắt tay, chào hỏi vài ngàn phụ nữ và nhìn ngắm họ qua trăm ngàn vóc dáng khi du hành nhiều nơi trên thế giới, nếu tính luôn trên truyền hình, qua video, con số có thể lên hàng triệu.

Nói như vậy, bạn đọc có thể lầm tưởng tôi là người có bản lãnh biết về phụ nữ, thực tế, như Louis de Bernières đã nói: *“Đường lối phụ nữ chinh phục trái tim đàn ông là khiến cho anh ta tưởng bỏ đang làm cô thích thú.”* (*That's how a woman wins a man heart, by making him think that he amuses her.*)

Hầu hết, khi đàn ông cười với phụ nữ, thấy được ngụ ý muốn đến gần. Trong khi phụ nữ cười với đàn ông, là lời một cách từ chối.

Một anh bạn người Hy Lạp giải thích với tôi trong chuyến đi Santorini, *“Khi đàn ông nhìn phụ nữ bằng ánh mắt mơ tình, ông ấy muốn hỏi: Có thể nào cho tôi mượn một nụ hôn, tôi xin thế, sẽ trả lại gấp đôi.”* Kinh nghiệm riêng của tôi, khi phụ nữ nhìn đàn ông, hầu hết, bằng ánh mắt thăm dò: anh có gì bảo đảm không? Dĩ nhiên, bảo đảm đầu tiên là nhiều

tiền, tiếp theo, chức vị, bằng cấp, ,,, sau cùng là đẹp trai. Thơ văn chắc chắn là khó được chấp nhận, Các món Việt ngữ này phải chờ đến sau khi chết, may ra mới có kết quả, thuộc vào loại tài sản mơ hồ.

Phụ nữ cũng đa tình như đàn ông. Đàn ông đa tình trong đa dạng và phong phú, đôi khi hoang đường. Phụ nữ đa tình có bảo hiểm. Nơi thành phố tôi đang cư ngụ, có một nữ nhân rất nổi tiếng vì đã qua ba đời chồng. Ông nào cũng giàu có, chức tước và bảo hiểm cao, nhưng chết sớm. Bà không cần làm gì cũng trở thành đa triệu phú. Trong khi đàn ông lấy nhiều vợ, càng lúc càng nghèo.

Thốt lên những lời này vì vào cuối đời tôi mới nhận thấy người phụ nữ khôn ngoan một cách thiên phú. Điều mà đàn ông lầm lẫn khi nghĩ họ ngây thơ, hiền lành, tuân phục ... Đúng. Họ có thể ngây thơ, hiền lành, khuất phục, nhưng tàng ẩn bên trong là sức nhạy cảm mãnh liệt “biết không cần thấy,” “quyết định không cần lý luận,” và “buồn rồi khóc không cần phải chiến đấu.” Sự khôn ngoan, khôn lanh, khôn khéo, khôn âm thầm, khôn mới nhìn tưởng đại của họ chính là sự đáng yêu nhất mà khi gần chết tôi mới lãnh hội.

Với khả năng trời cho này, tuy một số ít phụ nữ gây sóng gió, nhiễu nhương, nhưng đa số đã sử dụng khôn ngoan giữ gìn bình an cho gia đình, thành công cho chồng, thành tựu cho con cái. Lúc trẻ, phụ nữ như bông hoa, đẹp xấu gì cũng thơm bát ngát. Về già, phụ nữ trở thành mái nhà, lớn nhỏ gì cũng bao che mưa nắng.

Phụ nữ rất tốt với chồng con nhưng đối với người đồng phái nên cẩn thận. Thông thường, người đàn ông thành công, luôn luôn có một phụ nữ chống lưng, hoặc vợ hoặc mẹ. Nhưng nếu có cả hai,

người ấy có thể thành công nhưng bị hư rách màn nhĩ. Eleanor Roosevelt viết: “*A woman is like a tea bag – You can’t tell how strong she is until you put her in hot water.*” (Phụ nữ như túi trà gói - Bạn không thể biết họ đậm và đắng ra sao cho đến khi bỏ vào nước sôi.) Nếu bỏ hai gói vào một ly, ly không vỡ là chuyện lạ.

Đức tính cao cả nhất của phụ nữ là lòng vị tha. Nhưng đàn ông phải nhớ kỹ: họ sẽ không bao giờ quên những gì họ tha thứ.

Thốt lên những lời này, nhân đọc một bài thơ của nữ sĩ Nobel Louise Gluck, khấy động ý nghĩ về tính khó hiểu của phái nữ. Nói một nghĩa là hai. Nói mười nghĩa là không có. Mới biết, muốn ôm phụ nữ không phải dễ:

Mỗi năm, hai lần, chúng tôi trang hoàng đèn Giáng Sinh –

*mùa sinh nhật Chúa và cuối tháng Tám,
để cầu chúc mùa màng được tốt lành,
vào ngày gần cuối tháng,
nhiều người đến tham dự,
kể cả những bô lão di chuyển khó khăn –*

*Họ đến xem đèn màu,
trong mùa hè luôn luôn có âm nhạc
và khiêu vũ.*

*Đối với tuổi trẻ, lễ hội này là tất cả.
Nơi tạo ra sinh lực –
những gì tắt ngúm dưới ánh sao*

sẽ bắt đầu sáng trong ánh đèn quảng trường.

Giữa khói thuốc lá, phụ nữ tập trung dưới hiên vải
nhiều màu

hát những ca khúc nổi tiếng trong năm,

những má nâu vì nắng đang hồng lên vì rượu.

Tôi nhớ hết những chuyện này –

đám bạn và tôi, một cách nào đó, đòi hỏi theo âm
nhạc,

Các phụ nữ rất dạn dĩ,

còn mặt trời nhút nhát như nhiều thứ chung quanh

Bùa mê ám chúng tôi, đó cũng là căn bệnh,

nam nữ tìm đến nhau tình cờ một cách ngẫu nhiên,

dưới đèn lấp lánh, gây mê muội,

vì những gì xảy đến sẽ trở thành mãi mãi –

Dường như lúc đó

chỉ là cuộc chơi, thật như vậy – thích thú, tự nhiên,

tan nhanh như khói,

như mùi nước hoa trên kẻ ngực đàn bà,

nồng nàn, đang nhắm mắt.

Chuyện này vì sao xảy ra?

Do đánh hơi, cảm giác –

người nam tiến đến gần người nữ,

mời nàng ra sàn nhảy, nghĩa là:

em có thể cho anh ôm không?

Nàng có nhiều cách trả lời,
xin chờ bản nhạc khác,
một chút nữa nha,
hoặc từ chối, quay nhìn nơi khác,
như thể xem chàng không ra gì
cho dù đêm đó không ai mời nhảy.
Nàng cũng có thể nhận lời,
em rất thích khiêu vũ,
ngụ ý,
em muốn được anh ôm.

*(At The Dance, A Village Life, trích Louise Gluck
Poems 1962-2012, trang 606.)*

Bản gốc:

At The Dance

*Twice a year we hung the Christmas light -
at Christmas for our Lord's birth, and at the end of
August,
as a blessing on the harvest -
near the end but before the end,
and everyone would come to see,
even the oldest people who could hardly walk -*

*They had to see the colored lights,
and in summer there was always music, too -*

music and dancing.

For the young, it was everything.

Your life was made here – what was finished under the stars

started in the lights of the plaza.

Haze of cigarettes, the women gathered under the colored awnings

singing along with whatever songs were popular that year,

cheeks brown from the sun and red from the wine.

I remember all of it - my friends and I, how we were changed by the music,

and the women, I remember how bold they were, the sun timid ones along with the others -

A spell was on us, but it was a sickness too,

the men and women choosing each other almost by accident, randomly,

and the lights glittering, misleading,

because whatever you did then you did forever -

And it seemed at the time

such a game, really - lighthearted, casual,

dissipating like smoke, like perfume between a woman's breast,

intense because your eyes are closed.

*How were these things decided?
By smell, by feel - a man would approach a woman,
ask her to dance, but what it meant was
will you let me touch you, and the woman could say
many things, ask me later, she could say, ask me again.
Or she could say no, and turn away,
as though if nothing but you happened that night
you still weren't enough, or she could say yes, I'd love to
dance
which meant yes, I want to be touched.*

Ngụ Ngôn

Chuột Thét Người Rên

Ngụ Yên 05.05.21

Mời các bạn đọc một ngụ ngôn tân thời của thi sĩ Nobel Louise Gluck.

Bóng tối che đầy tội ác. Che giấu những con mèo từ rừng hoang xuống trà trộn vào thành phố. Ban ngày, chúng hiền lành. Về đêm, mèo lộng hành, bẻ đảng, lòng dạ hung tợn, ngay cả người cũng sợ. Chúng săn đuổi, tiêu diệt những sinh vật không có sức kháng cự. Thảm thương cho thân phận làm chuột. Ngày không dám nhìn mặt trời. Đêm la hét đau đớn dưới răng mèo sắc bén. Chết, Chuột chết la liệt đầy phố đêm. Ai biết? Biết rồi, ai nói? Trước khi trời sáng, xã hội quét dọn, đường phố sạch sẽ, không dấu vết sát thủ, nạn nhân.

Mặt trời lên. Mèo hiền hậu, dễ thương, Chuột trốn nấp. Người vô tư. Nhưng rồi đêm sẽ đến, sẽ tiếp diễn máu me và định mệnh.

Tại sao người của thế giới mặt trời không quan tâm về thế giới bóng tối? Họ quen thuộc, chấp nhận hay chai lì?

Gluck nói rằng, *“Cứ sung sướng quần nhau trên giường / nơi tiếng rên ái tình át đi tiếng thét của xác chết.”*

Một bài thơ hay, tốt ráo, vì chứa đựng ý tưởng sâu sắc hoặc độc đáo. Sự sâu sắc cho phép bài thơ sống lâu. Sự độc đáo làm bài thơ nổi bật, vượt cao, như ngọn hải đăng soi biển tối.

Hầu hết thơ Việt đương đại có chữ nghĩa bay bướm, bay tăn mác vì nhẹ, không có trọng lượng. Trọng lượng của thơ là giá trị của suy nghĩ. Có dung nhan mỹ lệ vì giải phẫu nhiều hơn nét đẹp tự nhiên. Có phô bày, trình diễn nhiều hơn chăm sóc, trấn trở những gì hối thúc từ suy gẫm lâu ngày.

Vì sao thơ của Louise Gluck được ái mộ?

SÁT THỦ (*)

*Đêm hôm, đường phố thuộc về đám mèo
và những sinh vật nhỏ mà mèo tìm ăn thịt –
Mèo nhanh nhẹn như tổ tiên của chúng trên rừng
thường xuyên đói khát.*

*Hầu như không thấy trăng,
không ánh sáng hâm nóng,
đêm mát mẻ.
Mùa hè đang già từ,
hiện giờ, sẵn mỗi vẫn còn nhiều cơ hội
dù bầy chuột nín thinh, theo dõi mèo.*

*Đêm bình thản, ngủi trong gió mùi yêu thương.
Thỉnh thoảng, dưới đường
nghe tiếng thét*

khi răng nanh mèo táp vào chân chuột.

Nghe tiếng thét biết chuột rồi đời.

Tiếng thét dẫn đường:

cho mèo tìm ra ổ hòng chuột.

Sau đó, xác chết thét lên.

Những đêm như thế,

các người may mắn được yêu đương,

trần truồng ấm áp với chăn nệm,

đắm mồ hôi,

cử động vất vả,

yêu như vậy,

mặc kệ ai khen chê.

Mèo bỏ xác chuột la liệt dọc đường phố.

Trước khi phu quét rác dọn dẹp,

các người hãy vui mừng vì không bị ra khỏi nhà.

Đến lúc mặt trời mọc,

sẽ không thất vọng khi nhìn thấy

đường xá sạch đẹp, đón tiếp một ngày mới

và dĩ nhiên, đêm sẽ tiếp theo.

Cứ sung sướng quẩn nhau trên giường,

nơi tiếng rên ái tình át đi tiếng thét của xác chết.

() Thợ Săn.*

(Ngu Yên dịch. Trích trong **“A Village Life”, “Đời Sống Làng Quê”**, thi phẩm thứ 11 của Thi sĩ Nobel Louise Gluck.

Hunters

*A dark night--the streets belong to the cats.
The cats and whatever small thing they find to kill--
The cats are fast like their ancestors in the hills
and hungry like their ancestors.*

*Hardly any moon. So the night's cool--
no moon to heat it up. Summer's on the way out
but for now there's still plenty to hunt
though the mice are quiet, watchful like the cats.*

*Smell the air--a still night, a night for love.
And every once in a while a scream
rising from the street below
where the cat's digging his teeth into the rat's leg.*

*Once the rat screams, it's dead. That scream is like
a map:
it tells the cat where to find the throat. After that,
the scream's coming from a corpse.*

You're lucky to be in love on nights like this,

*still warm enough to lie naked on top of the sheets,
sweating, because it's hard work, this love, no
matter what anyone says.*

*The dead rats lie in the street, where the cat drops
them.*

*Be glad you're not on the street now,
before the street cleaners come to sweep them
away. When the sun rises,
it won't be disappointed with the world it finds,
the streets will be clean for the new day and the
night that follows.*

*Just be glad you were in bed,
where the cries of love drown out the screams of
the corpses.*

Ngu Yên.

Diễn Thơ.

Linh Hồn Áo

Một màn. Hai Cảnh

Ngu Yên

Cảnh diễn:

Có thể diễn bất cứ nơi nào. Không nhất thiết phải có sân khấu. Chỉ cần tạo ra một khoảng trống, có khả năng tập trung tầm nhìn của người xem.

Diễn viên lên nơi trình diễn. Vừa tạo ra những dụng cụ để diễn vừa nói chuyện vừa giải thích. Đây là **cách ứng khẩu và ứng diễn**. Không cần theo sát bản viết. Dùng bản viết như bản hướng dẫn. Mỗi lần trình diễn cứ tùy nghi ứng phó. Khác biệt cũng không sao, miễn là giữ tinh thần của bài thơ và đọc gần đúng những lời thơ.

Ánh sáng:

Không cần thiết. Trình diễn về đêm sẽ hay hơn vì bóng tối và ánh nến sẽ giới hạn và thu gọn tầm nhìn. Nếu tắt hết đèn, dùng đèn rọi, màu tự nhiên, gom lại và chiếu thẳng vào diễn viên, sẽ có hiệu quả hơn.

Âm Thanh:

Dùng Micro phone đeo, treo hoặc hai phone đứng, một phía trước, một phía sau. Không cần âm thanh nếu chỉ trong một nhóm nhỏ.

Trang phục:

Diễn viên mặc quần đen, áo thun đen dài tay. Bên ngoài mặc áo sơ-mi trắng. Tay cầm tấm giấy trắng, một khăn voan đen (vải sưa,) và vài sợi dây cao su.

Nếu cho có phần đúng hơn, vì linh hồn phạm nhiều tội sẽ màu đen và thân xác có nhiều ác phẩm cũng sẽ màu đen. Diễn viên sơn màu đen từ cổ xuống cả thân người. Trần tròng cũng được. Mặc quần đen cũng được.

Bắt đầu:

Diễn viên cởi áo sơ mi ra. *"Thưa quý vị và các bạn. Chiếc áo sơ mi trắng này là nhân vật linh hồn. Còn tôi, màu đen là nhân vật thân xác. Dĩ nhiên, mặt tôi cũng phải màu đen."* Lấy khăn voan trùm lên đầu và mặt. Cột lại dưới cằm, để khăn voan ôm sát đầu... *"Bây giờ, tôi không còn là tôi. Tôi chỉ là nhân vật."* Nếu dùng màu, thì lúc này, bôi mặt cho đen, tiếp với thân mình.

"Nhưng linh hồn thì trắng. Cần một mặt nạ trắng." Diễn viên dùng tấm giấy trắng, xé hai lỗ cho mắt, một lỗ cho mũi và lỗ miệng dài, rộng để nói thấy răng. Xé hai lỗ nhỏ ở hai bên, buộc sợi dây thun vào. Rồi đeo lên mặt. Tiếp tục nói trong khi xé các lỗ mắt mũi miệng. *"Ai cũng biết linh hồn không có mắt mũi tai miệng nhưng khi đi chung với thân xác thì phải có. Không phải chỉ đầu, mình và tứ chi, cái gì thân xác có thì linh hồn cũng phải có. Như vậy mặc lên mới vừa vặn. Xác nào hồn đó, không thể lẫn lộn với nhau. Như quý vị đang thấy, nếu tôi xé lỗ mắt trật đi thì thân xác không thể thấy được. Vì vậy*

linh hồn cũng có phân biệt, linh hồn nam và linh hồn nữ. Nếu mặc sai, sẽ không vừa."

"Quý vị có biết vì sao người ta không phân biệt giới tính của linh hồn không? Thứ nhất là vì không ai thấy được linh hồn ngoài trừ những người thấy ma, thông thường là ma giả. Thứ hai là để khỏi phải giải quyết vấn đề yếu đương của linh hồn. Nếu có nam có nữ thì phải có ái tình. Chuyện tình thân xác gây ra biết bao là khổ. Huống chi chuyện tình linh hồn."

Diễn viên cầm chiếc áo sơ mi lên, cài chùng ba nút trên. Chừa rộng phía dưới để xỏ hai tay vào. Chỉ xỏ hai tay thôi, không mặc vào người. Bây giờ, chiếc áo trắng ở trước mặt. Hai tay áo trắng cử động và mặt nạ trắng. Diễn viên nói từ lúc cài nút áo. " *Quý vị đang nhìn tôi, quý vị thấy tôi hay thấy linh hồn tôi? Đố quý vị, linh hồn ở trong thân xác hay linh hồn ở ngoài thân xác? Đôi khi tôi nghĩ rằng, những thứ vô hình là những thứ không có thật. Vì không có mà phải dựng lên cho có nên gọi là vô hình. Vì vậy, chủ yếu của bài thơ này có thể tóm gọn trong bài hát:*

Hát: (theo điệu bài Con Cóc Nó Ngồi Trong Hóc....)

*Con gì kia nó ngồi là ngồi không có.
Có ai thấy nó đang ngồi,
hay là không có.
Không có hay là đang có?
Có ai thấy nó đang ngồi?
Đó là không có ai.....A....A...A...*

Và bây giờ, tôi xin linh hồn bắt đầu diễn bài thơ
Linh Hồn Áo....

Tất mờ ánh sáng. Càng tối càng tốt.

Đọc như nói và diễn:

(Đây chỉ là ví dụ. Diễn viên tự sáng tạo cách diễn riêng.)

Tôi là chiếc áo trắng (Đưa tay đẩy áo ra trước)

là linh hồn ấu thơ (Giùn áo lại.)

một linh rất hồn nhỏ. (Giùn áo thật nhỏ. Hai tay sát nhau)

Mặc vào xác người lớn. (Bắt đầu lớn tiếng. Đưa áo lên.)

Người giang tay - tôi đau đón (Lớn tiếng. Giang tay.)

người múa tay - tôi đau đón (Múa tay.)

người vỗ tay - tôi đau đón (Vỗ tay. Lớn tiếng.)

người không thấy tôi - tôi đau đón (Đưa áo che mặt.)

người từ chối tôi - tôi vô cùng đau đón. (Hai tay bịt mắt.)

(Nhỏ tiếng dần...)

Tôi là con người

(Xoay lưng lại.)

khi mới sinh, hồn ở trong tôi

khi lớn lên, tôi núp vào hồn.

Hồn yêu đạo đức - tôi yêu tiền (Xoay lại đối diện người xem.)

hồn yêu lương thiện - tôi yêu gian dối

hồn yêu tử tế - tôi yêu lợi lộc

hồn yêu Chúa Phật - tôi yêu em

hồn ở mặt ngoài - tôi lén bên trong. (Trùm áo lên đầu.)

Đọc chuyển giọng trầm bổng: Diễn tùy nghi....

Con chó chạy thật nhanh
bị giật lại
bởi sợi dây đeo cổ
y như con người.

Nhiều sợi dây xích dẫn con chó đi
bước tù nhịp nhàng theo điệu tự do
mỗi khi bị giật
đau buồn định mệnh rồi nản lòng thất vọng.

Con chó sói chạy thật nhanh trong rừng
sợ cọp, sợ voi
ăn thịt nai, thỏ
khi già rụng hết răng
hiền lành
y như linh hồn.

Chó nhà lên rừng thành chó sói
Chó sói xuống đồng thành chó nhà.
Ai nói linh hồn không phải là thân xác?

Chỉ tay vào người vừa múa vừa hát. Hát theo
điệu đồng ca bài Con Cóc:

Con gì kia nó ngồi là ngồi trong xó.
Nó xoay cái móng lên đầu,

đó là con chó.

Con chó nó ngồi trong xó.

Nó xoay cái móng lên đầu,

đó là con chó...A... Á..A...A...

(phần một có thể chấm dứt ở đây. Nhìn mặt khán giả, thấy họ thích thú thì diễn tiếp. Thấy họ không hiểu. Nói chuyện ồn ào thì nên cáo từ, không bao giờ trở lại.)

(Phần hai, Nếu có người phụ họa thì tốt, Nếu không, cứ độc diễn.

Độc thơ:

(Người phụ họa không lên sân khấu. Ngồi bên dưới, nói lên. Cùng đọc câu lặp lại: *Đế gáy ban đêm, ban ngày không gáy.*)

Ngày và đêm có gì khác nhau?

đế gáy ban đêm, ban ngày không gáy.

Thiên đàng và địa ngục có gì khác nhau?

đế gáy ban đêm, ban ngày không gáy.

Thân xác và linh hồn có gì khác nhau?

đế gáy ban đêm, ban ngày không gáy.

*Lá non sẽ xanh, sẽ vàng, sẽ héo, sẽ rụng,
sẽ mọc, sẽ xanh, sẽ vàng, sẽ héo, sẽ rụng....*

Đế gáy ban ngày, ban đêm không gáy.

Trẻ con sẽ lớn, sẽ già, sẽ bệnh, sẽ chết

sẽ tái sinh, sẽ lớn, sẽ già, sẽ bệnh, sẽ chết...
Để gáy ban ngày, ban đêm không gáy.

Ai bán tiếng gáy cho con đế
để mua nỗi buồn những đêm khuya?
Ai mua tiếng gáy từ con đế
để bán cho Trời
Trời không nghe.

Một hôm nhật thực
đêm lại là ngày
để gáy giữa trưa

Hát và múa điệu “con cóc”. Chỉ vào người xem:

Con gì kia nó ngồi là ngồi trên ghế.
Nó đưa cái lưng cho người,
đó là con đế.
Con đế nó ngồi trên ghế
Nó đưa cái lưng cho người,
đó là con đế ...A... Á...A...A...

Đọc thơ: (Diễn viên đồng trả lời.)

Màu trắng quan trọng nhất là gì?
- Trinh tiết.

Màu đen quan trọng nhất là gì?

- Trinh tiết.

Còn linh hồn?

- Có tiết mà không trinh.

Còn thân xác?

- Có trinh mà không tiết.

Làm người, giấu trinh tiết ở đâu?

- Không biết.

Làm hồn, mất trinh tiết lúc nào?

- Không hay.

Dấu trinh tiết vào mắt

để khi mù chỉ bị mất trinh.

Giữ trinh tiết trong miệng

để khi câm chỉ bị mất tiết.

Tôi là chiếc áo trắng

là linh hồn bao phủ thân người

là sợi xích cột cổ chó

là tiếng gáy trong bóng đen.

Thân xác trần truồng chân thật ban đêm

mặc áo quần tráo trở ban ngày.

Thân xác tù túng trong áo trắng

áo trắng dơ dáy theo thời gian

dù áo trắng bản đen

*vẫn chặt chội
như tiếng gáy giữa trưa.*

*Tôi là chiếc áo trắng
là linh hồn bao phủ thân người
là chó nhà đã thành chó sói
là chiêm bao của loài dế làm người.*

*Rồi thời gian sẽ già sẽ bệnh sẽ chết
rồi vô hình sẽ già sẽ bệnh sẽ chết
rồi áo trắng sẽ cũ sẽ rách sẽ chết
sự thật sẽ phơi bày
nhưng sự thật cũng vô hình
không ai thấy
rồi sự thật sẽ già sẽ bệnh sẽ chết
rồi sẽ chết cũng sẽ già cũng sẽ chết nhiều lần.*

*Con dế hãy tập bay, đừng gáy nữa
hãy làm con khác.
Con chó hãy tập bay, đừng sủa nữa
hãy làm con khác.
Con người hãy tập bay, đừng khóc nữa
hãy làm con dế*

Hát và múa. Chỉ lên trời:

Con gì kia nó ngồi là ngồi trên đó
 Có ai thấy nó đang ngồi,
 hay là không có.
 Không có hay là đang có?
 Có ai thấy nó đang ngồi?
 Đó là không có.... ai.....A....A...A...

Chấm dứt.

Sửa chữa bản thảo và diễn tại Houston, tháng 2 năm 2015.

Bài hát:

Hát Điệu Con Cóc

Nhanh hoặc chậm, lặp lại hay không, xin tùy nghi. Original Tempo = 100

Con gì kia nó ngồi là ngồi không có. Có ai thấy nó đang

ngồi, hay là không có, Không có hay là đang có. Có ai thấy nó đang

ngồi. Đó là không có ai a a a a....

Tạp Chí **Độc và Viết**

Số 2

Dịch. Tác. Luận. Thơ. Truyện. Kịch. Tùy. Và ...

2021